

Eiropas
Komisija

Ceļā uz lielāku dzimumu līdztiesību sportā

Augsta līmeņa grupa jautājumos par dzimumu līdztiesību sportā, ko izveidoja komisāre Gabriēla, ir izvirzījusi **darbību plānu** un **ieteikumus** Eiropas Komisijai, ES dalībvalstīm, nacionālajām un starptautiskajām sporta struktūrām un tautas sporta organizācijām, lai panāktu taisnīgāku dzimumu līdzsvaru sportā. Lai nodrošinātu ilgtermiņa ietekmi, pasākumiem jābūt īpaši vērstiem uz vietējo līmeni.

TRANSVERSĀLI TEMATI

Izstrādājot darbības, jāņem vērā astoņi transversāli temati.

- **Dzimumu līdztiesības integrētā pieeja:** visām ieinteresētajām personām savās darbībās ir jāintegrē dzimumu līdztiesības perspektīva.
- **Intersekcionalitāte:** nevienlīdzības cēloņu pārklāšanās intersekcionālo pieeju padara būtisku.
- **Dzimumu līdztiesības budžeta plānošana/finansēšana:** sporta organizācijām jāvelta līdzekļi dzimumu līdztiesībai.
- **Politikas uzraudzība un novērtēšana, pētniecība:** lai nodrošinātu, ka politika tiek atjaunināta un atbilst mērķim.
- **Izglītība:** izglītības instrumenti ir ļoti svarīgi, lai izskaidrotu dzimumu līdztiesības politikas nozīmi, un tie būtu jāparedz visām stratēģiskajām ieinteresētajām personām.
- **Komunikācija:** ir ļoti svarīgi nodrošināt, ka ziņojumu izmanto kā atsaucē dokumentu politikas īstenošanā.
- **Dzimumu līdztiesības koordinatori:** nodrošinās, ka līdztiesības stratēģijas tiek pienācīgi īstenotas un uzraudzītas.
- **Vīrieši kā sabiedrotie:** pārmaiņu radīšanā jāiesaista vīrieši, kas ieņem amatus, kuros pieņem lēmumus.

TEMATISKĀS JOMAS UN SAISTĪTIE IETEIKUMI

Kopā ir sešas galvenās iesaistīšanās tematiskās jomas.

Dalība: sievietes retāk nekā vīrieši nodarbojas ar sportu.

- Izveidot dzimumu līdztiesības rīcības plānus, izceļot plašākas sporta priekšrocības.
- Izveidot mehānismus, lai iedrošinātu visas meitenes un sievietes nodarboties ar sportu.
- Veicināt līdzsvaru starp darbu/mācībām, ģimenes dzīvi un sportu.
- Nodrošināt vienlīdzīgu piekļuvi resursiem, tostarp treniņu vietām, aprīkojumam un apģērbam.
- Uzraudzīt un novērtēt virzību uz dzimumu līdztiesību un tās šķēršļus.

Trenēšana un tiesāšana: sievietes retāk nekā vīrieši kļūst par trenerēm.

- Atbalstīt sieviešu trenēšanas un tiesāšanas iespēju attīstību visos līmeņos.
- Noteikt dzimumlīdztiesīgas līdzdalības mērķus treneru un tiesnešu izglītības programmās un izstrādāt iniciatīvas, lai sievietēm nodrošinātu vietējo un starptautisko pieredzi.
- Attīstīt mentoringa iniciatīvas visos līmeņos.
- Sākt kampaņas, lai padarītu trenera un tiesneša darbu pievilcīgu sieviešu acīs un veicinātu viņu pieņemšanu darbā.
- Ieviest datu vākšanas rīkus un procesus, kā arī veicināt informācijas apmaiņu.

Vadība: sievietes nav pietiekami pārstāvētas vadošos amatos.

- Apmēties veikt pasākumus, lai nodrošinātu dzimumu līdztiesību vadībā.
- Palielināt izpratni par daudzveidīgas dzimumu pārstāvības nozīmi izpildkomitejās.
- Noteikt 50 % sieviešu pārstāvības kvotu visās lēmējinstīcijās un noteikt pilnvaru termiņu ierobežojumus.
- Izveidot programmas, lai palielinātu izpratni par aizspriedumiem, kas attur sievietes no vadošu amatu ieņemšanas.
- Strādāt ar grupām, kas specializējas vadības un dzimumu politikas novērtēšanā un īstenošanā.

Sporta sociālie un ekonomiskie aspekti: dzimumu nevienlīdzība darba tirgū ir izteiktāka sporta jomā.

- Veicināt vienādus līgumiskos nosacījumus un nodrošināt darba likumu piemērošanu.
- Nodrošināt vienlīdzīgas iespējas sportistēm un pārredzamus darbā pieņemšanas procesus.
- Izveidot procesus ekonomiskās nevienlīdzības mazināšanai, sociālā dialoga veicināšanai un juridiskā un administratīvā atbalsta sniegšanai.
- Popularizēt jautājumu par darba diskrimināciju sporta jomā, kā arī izveidot ar to saistītās uzraudzības sistēmas.
- Atbalstīt un aizsargāt trauksmes cēlējus.

Atspoguļojums plašsaziņas līdzekļos:

sieviešu sports plašsaziņas līdzekļos netiek plaši atspoguļots, un tas bieži vien pastiprina negatīvos dzimumu stereotipus.

- Veicināt iniciatīvu izstrādi, lai palielinātu sieviešu sporta atspoguļošanu un nodrošinātu, ka sportistu sasniegumi tiek atspoguļoti godīgā veidā.
- Aicināt plašsaziņas līdzekļu organizācijas algot dzimumu līdztiesības redaktorus un uzlabot dzimumu līdzsvaru.
- Veicināt sporta žurnālistu izpratni par aizspriedumiem, atspoguļojot sieviešu sporta norises.
- Ieviest datu vākšanas un izpētes rīkus un veicināt informācijas apmaiņu.

Ar dzimumu saistīta vardarbība:

var būt fiziska, seksuāla vai psiholoģiska. To piedzīvo vairāk sieviešu nekā vīriešu.

- Īstenot izglītojošas un profilakses programmas visos līmeņos.
- Aicināt sporta līderus un organizācijas apmēties izbeigt seksuālu uzmākšanos un vardarbību.
- Apkopot datus, lai aprēķinātu problēmas apmēru un tās novēršanas iniciatīvu efektivitāti.
- Izveidot trauksmes celšanas mehānismus un norīkot drošības darbiniekus sūdzību izskatīšanai.
- Veicināt prakses apmaiņu, lai novērstu vardarbību sportā un veidotu partnerības starp nozarēm.